

Utbildningsinspektion i Norgårdenskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–9

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av Norgårdenskolan.....	2
Bedömningar	2

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i Norgårdenskolan och besökt skolan den 18-20 september 2007. I slutet av denna rapport framgår vilka inspektörer som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. De krav på åtgärder som inspektörerna anger i denna rapport framgår även av Skolverkets beslut med anledning av inspektionen. Bedömningarna av kvaliteten och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet.

Övergripande information om inspektionen finns publicerad på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se).

Kommunen har det yttersta ansvaret för att de brister inspektörerna lyfter fram i bedömningen åtgärdas av skolan. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Norgårdenskolan, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I skolan intervjuades representanter för personal och elever i förskoleklass och årskurserna 1–9 samt rektorerna. Ytterst få av de inbjudna föräldrarna kom till föräldramötet. Inspektörerna besökte även lektioner i flertalet årskurser och

verksamheten i förskoleklasserna. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns vid skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektorerna har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakkuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Norgårdenskolan

Norgårdenskolan	Antal barn/elever
Förskoleklass	32
Grundskola	607

Källa: Skolans rektorer.

Norgårdenskolan ingår i område Herrestad-Centrala. Verksamheten vid skolan omfattar förskoleklass, årskurserna 1–9 samt integrerad skolbarnsomsorg. Skolbarnsomsorgen bedöms i en särskild verksamhetsrapport. De flesta eleverna i Norgårdenskolan kommer från bostadsområdet runt skolan. Bland de äldre finns även elever från andra delar av kommunen.

Skolan består av flera byggnader som ursprungligen ingått i ett tidigare köpcentrum och som med början 1994 byggts om till skola, först för årskurserna F–7 och senare även för årskurserna 8–9. En del av den äldre delen av skolan brukas även som fritidsgård. I en av skolbyggnaderna ligger Norgårdens bibliotek som är ett integrerat folk- och skolbibliotek. Under dagtid fungerar biblioteket som ett skolbibliotek och under kvällstid som bibliotek för allmänheten.

Norgårdenskolan är läsåret 2007/08 organiserad i arbetslag: två arbetslag för förskoleklass och årskurserna 1–3, ett för årskurserna 4–6 samt tre för årskurserna 7–9. Inför årskurs 7 väljer eleverna någon av skolans tre profiler: Bild, musik och drama, Hand och tanke eller Idrott och hälsa. Eleverna förväntas gå inom sin valda profil t.o.m. årskurs 9.

Bedömningar

Samlad bedömning

Personal och rektorer vid Norgårdenskolan har en tydlig vilja att förbättra skolan. Det finns en önskan att pröva nya vägar för att eleverna ska ges goda förutsättningar att utveckla kunskaper, normer och värderingar enligt de nationella målen för utbildningen.

Vid skolan görs emellertid ingen sammanställning av elevernas kunskapsutveckling och resultat i relation till de kunskapsmål som anges i läroplanen och kursplanerna. Elevernas kunskap om mål att sträva mot och mål att uppnå varierar beroende på ämne och lärare.

Elevernas resultat vid de nationella ämnesproven är låga speciellt i svenska i årskurs 5 och matematik i årskurs 9. Inspektörerna bedömer att skolan inte alltid organiserar undervisningen utifrån respektive lärares ämneskompetens.

I skolans kvalitetsredovisning redovisas, i enlighet med bestämmelserna, verksamhetens förutsättningar och arbetet i verksamheten för att nå uppsatta mål inom flera väsentliga områden. Skolans kvalitetsredovisning uppfyller dock inte

förordningens krav, bland annat saknas uppgifter om skolans resultat med analyser och förbättringsåtgärder.

Skolan har rutiner för att identifiera elever i behov av särskilt stöd. Alla elever i behov av särskilt stöd får dock inte stöd.

Inspektörerna bedömer att skolan bedriver ett mycket aktivt arbete i bedömnings- och betygssättningsfrågor.

Skolan bedriver också ett systematiskt arbete för att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Vid besöket i skolan noterar inspektörerna att det är lugnt i korridorer och allmänna utrymmen. Likaså är det arbetsro i de allra flesta lektionssalar. Yngre och äldre elever samsas väl. Eleverna uppger att de känner sig trygga i skolan och att lärarna griper in om det skulle uppkomma bråk eller mobbning. Inspektörerna bedömer dock att skolans likabehandlingsplan inte motsvarar kraven i lagen.

I Norgårdensskolan finns flera olika former för elevers inflytande över och ansvar för verksamheten i skolan. Likaså har elever till viss del inflytande över och ansvar för sitt lärande. Inspektörerna bedömer dock att skolan bör förbättra elevernas ansvar för och inflytande över det egna lärandet.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan gör inte någon systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i samtliga ämnen i årskurs 5 (4 kap. 1 § skollagen, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnittet 2.8 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94).
- Skolan gör inte någon systematisk utvärdering av elevernas kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i årskurs 9 (4 kap. 1 § skollagen, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitten 2.2. och 2.8 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94).
- Särskilt stöd ges inte till alla elever som har svårigheter i skolarbetet och inte heller i alla ämnen (4 kap. 1 § skollagen och 5 kap. grundskoleförordningen).
- Skolans kvalitetsredovisning uppfyller inte förordningens krav (3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).
- Skolan uppfyller inte förordningens krav på medverkan vid utarbetandet av kvalitetsredovisningen (4 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).
- Skolan erbjuder inte språkval enligt författningarna (2 kap. 17-18 §§ grundskoleförordningen).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser vid skolan inom följande områden.

- Skolan bör analysera orsakerna till att en stor andel elever inte når målen i de nationella ämnesproven i årskurs 5.
- Skolan bör förbättra elevernas kännedom om målen för utbildningen.
- Skolans arbete med individuella utvecklingsplaner bör förbättras när det gäller innehåll och kvalitet.

- Skolan bör genom individualisering förbättra arbetet med att stimulera och utmana eleverna till att använda hela sin förmåga.
- Elevernas ansvar för och inflytande över det egna lärandet bör förbättras.
- Skolan bör arbeta för att organisera lärarna så att de har utbildning för den undervisning de bedriver.

Kunskaper

Resultat och utveckling av lärandet

I Norgårdensskolan underlättas samarbetet mellan förskoleklass och årskurs 1 genom att de har gemensamma utrymmen. För barnens läsutveckling använder skolan liksom övriga förskoleklasser i Uddevalla "Trulle-materialet". Utifrån intervjuer och verksamhetsbesök bedömer inspektörerna att barnen i förskoleklassen ges möjlighet till utveckling och lärande och en grund för fortsatt skolgång.

Enligt läroplanen ska läraren utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling. Vidare ska läraren muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen och informera rektorn.

Inspektörerna bedömer att Norgårdensskolan i årskurserna 1–6 följer upp elevernas kunskapsutveckling i ämnena engelska, matematik och svenska. I skolans verksamhetsberättelse för 2006/07 redovisas emellertid inte måluppfyllelsen i dessa ämnen. Man konstaterar endast att "Resultatet var gott" och att åtgärdsprogram har upprättats och att extra resurs satts in för de elever som inte nådde målen i engelska, matematik respektive svenska. Elevernas kunskapsutveckling i andra ämnen finns inte dokumenterad i verksamhetsberättelsen men tas enligt lärarna upp i samband med utvecklingssamtal och individuella utvecklingsplaner (IUP). Eleverna har arbetspass, så kallade IUP-pass, och loggbok med planering från IUP. I loggboken skrivs vad eleverna ska arbeta med. Eleverna ges tillfälle att reflektera över målen. Inspektionen visar dock att det saknas former för systematisk uppföljning och analys av elevernas kunskapsutveckling i skolans andra ämnen i relation till de kunskapsmål som anges i läroplanen och i kursplanerna. Inspektörerna bedömer därför att uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat i årskurs 5 måste utvecklas till att omfatta samtliga ämnen.

Tabell 1: *Andel elever vid Norgårdensskolan samt andelen elever i kommunen (i procent) som har uppnått kravnivån i ämnena engelska, matematik och svenska i de nationella proven för årskurs 5, läsåren 2005/06 och 2006/07.*

	Engelska		Matematik		Svenska	
	2005/06	2006/07	2005/06	2006/07	2005/06	2006/07
Norgårdensskolan	96	90	88	74	96	49
Kommunen	89	83	81	71	84	68

Källa: Kommunens sammanställning av resultat från alla Uddevalla kommuns skolor vid de nationella ämnesproven för årskurs 5.

Inspektörerna noterar att skolans resultat i matematik är lågt och i svenska mycket lågt. Inspektörerna bedömer att skolan för att kunna vidta åtgärder för en bättre måluppfyllelse bör analysera orsakerna till att en stor andel elever inte når målen i de nationella ämnesproven i årskurs 5.

I skolans verksamhetsberättelse för årskurserna 7–9 redovisas inte någon utvärdering av elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen. Skolan konstaterar att den har ”mycket goda resultat vad gäller behörighet till gymnasiets nationella program”.

Tabell 2: *Jämförelse mellan resultatmätt för åren 2006–2007 för elever i årskurs 9.*

Resultatmätt för elever i årskurs 9	Norgården- skolan		Kommunen		Riket	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007
Andel (procent) med fullständigt slutbetyg	83	87	74	75	76	76
Andel (procent) behöriga till gymnasieskolan	90	90	86	88	89	88
Meritvärde	204	201	199	198	206	206

Källa: Skolverkets officiella statistik.

Tabell 2 visar att andelen elever behöriga till gymnasieskolan är i nivå med riket och att andelen elever med fullständigt slutbetyg är större än i riket. Elevernas genomsnittliga meritvärde är däremot lägre än riksgenomsnittet.

Enligt Skolverkets officiella statistik lämnade vårterminen 2006 134 elever årskurs 9 i Norgårdensskolan. Av dessa saknade 3 procent betyg i matematik. I de nationella ämnesproven i årskurs 9 våren 2006 saknade 17 procent av eleverna provbetyg i matematik. Samtliga 134 elever deltog enligt Skolverkets statistik i ämnesprovet.

Vårterminen 2007 lämnade 121 elever årskurs 9 i Norgårdensskolan. Av dessa saknade 5 procent betyg i matematik enligt Skolverkets officiella statistik. Enligt officiell statistik över resultaten av de nationella ämnesproven i årskurs 9 vårterminen 2007 saknade 22 procent av eleverna betyg från provet i matematik. Även detta år deltog enligt Skolverkets statistik samtliga elever i årskurs 9 i ämnesprovet. Både 2006 och 2007 är det alltså stor skillnad mellan andelen elever som saknar slutbetyg och andelen elever som inte lyckats i ämnesproven i ämnet matematik. Inspektörerna vill framhålla vikten av att skolan analyserar orsakerna till att en stor andel elever inte når målen i de nationella ämnesproven i matematik i årskurs 9.

Av skolans kvalitetsredovisning framgår inte att skolan systematiskt har utvärderat elevernas kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i årskurs 9.

Inspektörerna bedömer att skolan fortsättningsvis måste göra en systematisk utvärdering av elevernas kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i årskurs 9.

Läroplanen föreskriver att skolan i sin information till eleverna och deras vårdnadshavare ska vara tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer, eftersom detta är en förutsättning för deras rätt till inflytande och påverkan. Elever i årskurserna 1–6 uppger att de talat om mål i klasserna och att det i klassrummen finns mål uppsatta på väggen, vilket inspektörerna också noterar. Målen omfattar i de flesta fall ämnena engelska, matematik och svenska. För att informera elevernas vårdnadshavare har all personal i årskurserna 1–6 arrangerat ”mingelgrupper”, där några kursplaners mål presenterats och

vårdnadshavarna har kunnat ställa frågor. Personalen upplevde att arrangemanget uppskattades och planerar att gå vidare med fler ämnen.

De äldre eleverna uppger att de fått kursplaner av lärarna och att de får mål för varje område som de ska arbeta med. Inför utvecklingssamtal och individuella utvecklingsplaner går man igenom alla ämnen för att se om man når målen. Dock har eleverna vaga uppfattningar om mål att sträva mot och mål att uppnå. Intervjuer och lektionsbesök visar också att det finns skillnad i elevernas kunskap om kursplanernas mål beroende på ämne och lärare.

Inspektörerna bedömer att skolan bör förbättra elevernas kännedom om målen för utbildningen.

Individanpassning och stöd

Läraren ska enligt grundskoleförordningen minst en gång per termin genomföra ett utvecklingssamtal med varje elev och dennes vårdnadshavare. I samtalet ska elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling behandlas. Vid samtalet ska läraren skriftligt i en individuell utvecklingsplan (IUP) sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen inom läroplanen och kursplanerna.

Enligt personal, rektorer och elever genomförs utvecklingssamtal med alla elever vid Norgårdensskolan. I samband med dessa samtal upprättas individuella utvecklingsplaner (IUP). De yngre eleverna uppger att de ibland använder sin IUP under lektionstid. Några av de äldre eleverna minns inte vilka mål de skrivit in i sin IUP. De säger att läraren satt deras IUP i en pärm som är inlåst, men att en kopia har sänts till elevernas hem. I något arbetslag säger eleverna att de har ”blå tid”, då de bland annat kan arbeta mot målen i sin IUP. En del elever beskriver sina mål i termer av ”inte prata så mycket” och ”göra mer läxor”. De exempel på IUP som inspektörerna tagit del av är av varierande kvalitet. En del har mål som ”jobba noggrant”, ”läsa ofta”, ”komma igång fortare”, ”jobba mer på slöjden” eller ”träna på stavningsreglerna” – alltså mer medel än mål – medan andra har mer utmanande mål som till exempel ”Vara uppdaterad i nutida händelser och hur deras historia påverkar nutiden” eller ”Använda sig av begreppet orsak/verkan i diskussioner”. Inspektörerna bedömer att skolans arbete med individuella utvecklingsplaner bör förbättras när det gäller innehåll och kvalitet. Se vidare Skolverkets Allmänna råd Den individuella utvecklingsplanen och SKOLFS 2006:10 för senaste lydelse.

Enligt läroplanen ska undervisningen anpassas efter varje elevs förutsättningar, erfarenheter, behov och tänkande. Läraren ska organisera arbetet så att varje elev utvecklas och stimuleras till att använda hela sin förmåga. Vid besöket i Norgårdensskolan framkommer att elever inför årskurs 8 uppmanats att välja mellan två matematikböcker med olika svårighetsgrad. Eleverna uppger att grön bok betyder att de högst kan få betyget Godkänt och röd bok att de kan få de två högre betygsstegen. Inspektörerna vill uppmärksamma skolan på att detta kan uppfattas som en form av nivågruppering. En sådan uppdelning av eleverna utifrån kunskaps-/prestationsmässiga förutsättningar kan vara motiverad under en begränsad tid om den inte leder till för lågt ställda förväntningar på eleverna. Inspektörerna vill påminna om att skolan enligt kursplanen i matematik bland annat ”skall i sin undervisning i matematik sträva efter att eleven utvecklar intresse för matematik samt tilltro till det egna tänkandet och den egna förmågan att lära sig matematik och att använda

matematik i olika situationer”. Inspektörerna bedömer att skolan genom individualisering bör förbättra arbetet med att stimulera och utmana eleverna till att använda hela sin förmåga.

Alla som arbetar i skolan ska enligt läroplanen uppmärksamma och hjälpa elever i behov av särskilt stöd. Vid Norgårdensskolan finns en elevhälsoplan, rutiner för att identifiera elever i behov av särskilt stöd och en läsutvecklingsplan. Representanter för varje arbetslag i skolan deltar i elevhälsomöten varannan vecka. För de yngre eleverna ges stöd, huvudsakligen i engelska, matematik och svenska på individ- eller klassnivå. Två dagar per vecka finns möjlighet att bilda mindre grupper. De äldre eleverna kan få hjälp inom arbetslaget t.ex. genom att det finns tre lärare på två klasser, men också i ”Hörnan”, dit elever kan gå någon eller några timmar per dag. För någon/några elever kan anpassad studiegång förekomma som timplaneändring.

Enligt regleringen i skollag och skolförordning är elevens rätt till stöd inte begränsad till vissa ämnen utan gäller samtliga ämnen. Personal och rektorer vid Norgårdensskolan uppger att elever inte kan få stöd i alla ämnen som de riskerar att inte uppnå målen i. Eleverna får i huvudsak stöd i engelska, matematik och svenska. Vid kommunikering har rektorerna inte anmält avvikande mening. Inspektörerna bedömer att det finns behov av särskilda stödåtgärder även i andra ämnen än engelska, matematik och svenska.

Från och med den 1 juli 2006 har införts förändringar i skolformsförordningarna avseende särskilt stöd och åtgärdsprogram. Ansvaret har tydliggjorts för att tidigt upptäcka elever i behov av särskilt stöd. Rektorn ska se till att en utredning inleds, om det framkommer uppgifter om att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder. Om utredningen visar att eleven är i behov av särskilda stödåtgärder, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram upprättas. Av åtgärdsprogrammet ska framgå vilka elevens behov är, hur behoven ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Programmet ska omfatta elevens hela skolsituation.

Inspektörerna bedömer att det vid Norgårdensskolan upprättas åtgärdsprogram för elever i behov av stöd enligt bestämmelserna. Lärarna kan i viss mån få hjälp av specialpedagogen med att upprätta programmet.

Bedömning och betygssättning

Rektorn för årskurserna 1–6 uppger att skolan följer elevernas kunskapsutveckling genom de IUP-pärmar som finns i skolan och att skolan gjort strukturer, ”standards”, för engelska, matematik och svenska. Personalen uppger som tidigare nämnts att elevernas kunskapsutveckling inte följs upp i alla ämnen. Personalen i årskurserna 7–9 säger att de vet att skolan lyckas ganska bra. De resultat som skolan nådde våren 2007 har ännu inte analyserats vid skolan, varför man inte känner till om resultaten förändrats sedan tidigare år. Personalen anser att de är duktiga på att bedöma elevernas kunskaper. De funderar över om de sätter för höga betyg. Elever uppger att deras lärare sätter rättvisa betyg, men också att de anser att lärarna ”börjar lågt” för att inte behöva sänka betyg längre fram och att det är stor skillnad mellan olika lärares krav för G. ”Det är lätt att få VG, men inte MVG.” Eleverna säger att de inte upplever att det är skillnad mellan flickors och pojkars betyg. Enligt officiell statistik varierar skillnaderna mellan flickors och pojkars genomsnittliga meritvärden mellan åren. Vid Norgårdensskolan var år 2006 flickornas

genomsnittliga meritvärde 214,4 och pojkarnas 188,2 och år 2007 205,8 respektive 195,5. Motsvarande siffror för riket var 2006 för flickorna 218,3 och för pojkarna 195,7. År 2007 var det genomsnittliga meritvärdet för flickor i riket 218,8 och för pojkarna 196,5. Mellan de två åren har flickornas meritvärde sänkts vid Norgårdensskolan och pojkarnas höjts till nära riksgenomsnittet.

Eleverna uppger att det förekommer att lärare sätter betyg på prov även i årskurs 7. Enligt läroplanen uttrycker betyget i vad mån den enskilda eleven har uppnått de mål som uttrycks i kursplanen för respektive ämne eller ämnesblock. Inspektörerna vill uppmärksamma skolan på att betyg i grundskolan ska sättas först i årskurs 8 vid höstterminens slut samt att betyg inte ska baseras på enskilda prov eller uppgifter utan gälla för hela ämnet.

Lärarna har deltagit i betygssättningsdiskussioner inom kommunen och i skolans ämnesgrupper analyserar man resultat och samtalar om bedömningar och betyg. Lärarna i engelska, matematik och svenska arbetar gemensamt med de nationella proven. Två gånger per termin genomförs ”betygsdilemmadiskussioner”, där rektorn, specialpedagogen och lärare som vill ta upp dilemman deltar. Av nyanställda lärare krävs att de deltar. Inspektörerna bedömer att Norgårdensskolan bedriver ett mycket aktivt arbete i bedömnings- och betygssättningsfrågor. Vid det fortsatta arbetet bör även skillnaderna i resultat för flickor och pojkar analyseras.

Normer och värden

Enligt läroplanen ska alla som arbetar i skolan medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen. Vid inspektionsbesöket iakttar inspektörerna att yngre och äldre elever samsas väl och att det inte förekommer några bråk mellan elever. De äldre eleverna fungerar ibland som ”handledare” för de yngre t.ex. läser de högt eller låter de yngre pröva på moderna språk.

Eleverna i Norgårdensskolan säger att de känner sig trygga i skolan. Om det förekommer mobbning ingriper lärarna alltid. Eleverna önskar ändå att det ska finnas en speciell grupp vuxna som arbetar mot mobbning i skolan. De äldre eleverna efterlyser också fler vuxna utanför lektionslokalerna, eftersom det förekommer att t.ex. duschar och elevskåp ”sabbas”. Personalen i Norgårdensskolan uppger att man bedriver ett förebyggande arbete med normer och värderingar bl.a. för att eleverna ska vara trygga i sina grupper. Eleverna vet enligt personalen att de är sedda och kända samt att personalen talar med varandra och därför känner sig eleverna trygga. Skolan har inför läsåret 2007/2008 utarbetat mål för arbetet med normer och värden och beslutat hur man ska kunna bedöma i vilken mån man når målen.

Vid skolan finns också en plan för arbete med livskunskap i förskoleklass och årskurserna 1–9. Under dessa lektionspass arbetar elever och lärare med dilemman kring trivsel och trygghet, språkbruk etcetera. Även ämnesövergripande kunskapsområden som alkohol, narkotika och tobak (ANT) samt sex och samlevnad behandlas under livskunskapen. Efter ett års arbete anser personalen att de kan se förbättringar, bland annat att det är lugnare på skolan än tidigare och att elevernas sätt att förhålla sig till varandra har förbättrats.

Enligt personalen har under de senaste åren snedfördelningen mellan flickor och pojkar blivit allt tydligare inom två av profilerna, Idrott och hälsa med en

allt större andel pojkar och Bild, musik, drama med allt fler flickor. Samma tendens till snedfördelning märks inte inom Hand och tanke. Detta medför att klasserna sinsemellan blir alltför olika: klasserna i Idrott och hälsa tävlingsinriktade och klasserna i Bild, musik och drama verbala. Det finns enligt personalen bland eleverna tendenser till att anse att en profil har högre status än de andra. Personalen prövar därför att arbeta tillsammans över profilgränserna för att undvika att profilerna blir tre olika skolor inom skolan.

Inspektörerna bedömer att Norgårdensskolan bedriver ett gott förebyggande arbete.

Enligt lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever råder det numera ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Lagens ändamål är att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder samt att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling.

Huvudmannen ska enligt lagen bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och bland annat se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje verksamhet. I det målinriktade arbetet ingår även att vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling liksom att vid behov utreda omständigheterna och i förekommande fall vidta åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar.

I likabehandlingsplanen ska åtgärder redovisas och den ska ses över och följas upp varje år. Likabehandlingsplanen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna och den ska utgå från en kartläggning av den egna verksamheten.

Vid Norgårdensskolan finns det ett systematiskt arbete för att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Skolan har en "Likabehandlingsplan för trygghet, respekt och ansvar". Planen saknar bland annat en allmän översikt över de insatser som ska vidtas för att främja barns och elevers rättigheter samt en specifik redovisning av verksamhetens behov utifrån en aktuell kartläggning, som utgångspunkt för vilka åtgärder som skolan avser att påbörja och genomföra under det kommande året. Inte heller finns rutiner för akuta åtgärder, för uppföljande insatser eller för hur händelser och åtgärder ska dokumenteras. Ansvarfördelningen mellan rektorn och personalen är inte beskriven.

Eleverna vid skolan har inte varit aktivt involverade i arbetet med att utarbeta planen. Många elever vet inte att den finns. Personalen uppger att innehåll ur likabehandlingsplanen tas upp under livskunskapspassen. Planen har presenterats för representanter för elevernas vårdnadshavare, men den är inte utsänd. Inspektörerna bedömer att skolans likabehandlingsplan inte uppfyller lagens krav. Se vidare Skolverkets allmänna råd och kommentarer För arbetet med att främja likabehandling (SKOLFS 2007:7). Se vidare kommunrapporten.

Inspektörerna vill uppmärksamma kommunen på att det fr.o.m. den 1 juli 2006 införts förändringar i skolformsförordningarna när det gäller ordningsregler i skolan. Rektorn har ansvar för att det finns ordningsregler för varje skola och att ordningsreglerna utarbetas och följs upp under medverkan av lärare och övrig personal samt företrädare för eleverna och deras vårdnadshavare. Det är

viktigt att alla känner sig involverade i arbetet med att utforma dessa ordningsregler, så att alla kan känna sig solidariska med de överenskommelser som görs. Vid Norgårdensskolan finns två olika uppsättningar av ordningsregler. För förskoleklassen och årskurserna 1–6 finns ett policydokument som bland annat innehåller ordningsregler och för årskurserna 7–9 finns andra ordningsregler. De yngre eleverna uppger att de känner till reglerna. De äldre talar om ”klassens egna regler” som är anslagna i deras hemrum, skolans regler känner man inte till. Inspektörerna vill påpeka vikten av att i samband med omarbetningen av likabehandlingsplanen även revidera skolans ordningsregler under medverkan av eleverna och deras vårdnadshavare.

I skollagen och i läroplanen betonas betydelsen av elevernas ansvar och inflytande i skolan. Rätten till inflytande och ansvar gäller både undervisningens utformning och innehåll och förhållandena i skolan. Enligt läroplanen ska alla elever ges ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll i takt med stigande ålder och mognad.

I Norgårdensskolan finns klassråd, elevråd och elevinflytandegrupp. Det finns också några arbetslagsråd vid skolan. Eleverna uppger att klassråd för de yngre eleverna förekommer oregelbundet. Klasserna lämnar förslag till elevrådsmötena. Förslagen handlar mest om förbättringar av den fysiska miljön. Elevrådet har t.ex. åstadkommit att eleverna nu har ett kafé, köpt in pingisbord och renoverat biljardbordet, men elevrådet har även planerat friluftsdagar, turneringar m.m. I elevinflytandegruppen, som leds av två lärare och äger rum två gånger per termin, deltar två representanter från varje klass. De ämnen som behandlas kommer enligt personalen från elevrådet och kan vara antimobbningsarbete, redovisningssätt, prov, läxscheman och så vidare. Besluten behandlas sedan i klassråden, arbetslagen, möten där all personal deltar (APT) och sedan åter i klassråden. Därefter är det tänkt att lärarna ska ta upp och arbeta med frågorna i klasserna, men det kan enligt personalen bli olika för olika klasser. Eleverna upplever att t.ex. arbetet med att förbättra den fysiska miljön eller att få igenom sina förslag om hur antimobbningsarbetet skulle kunna bedrivas går mycket sakta. De anser också att beslutsvägarna för frågor som tas upp i elevinflytandegruppen är orimligt krångliga.

När det gäller undervisningens utformning och innehåll uppger de yngre eleverna att de under ”egetarbetepassen” får arbeta med det som de själva känner att de behöver arbeta mer med. De har loggbok med planering från sina IUP. Efter IUP-passen utvärderar de och får sedan välja vad de vill arbeta med. Vid klassrumsbesök hos de yngre eleverna ser inspektörerna exempel på att elever kryssar av sina mål i loggboken och att de utvärderar lektioner eller arbetsområden. Eleverna får frågan: ”Vad har vi lärt oss?” och de något äldre eleverna: ”Hur kan du visa att du har nått målet?” Eleverna kan också ha egen planering i matematik och svenska i sina planeringsböcker som de utvärderar mot. De äldre eleverna talar om eget arbete och ”blå tid”, då de kan läsa läxor, ta igen sådant som de missat samt arbeta mot sina IUP-mål. Inspektörerna iakttar dock att det bland de äldre eleverna förekommer mycket lärarstyrd undervisning och att elevernas inflytande över sitt lärande varierar med ämne och lärare. Personalen är osäker då det gäller att beskriva progressionen i elevernas inflytande över det egna lärandet. Inspektörerna bedömer att skolan bör förbättra elevernas ansvar för och inflytande över det egna lärandet.

Ledning och kvalitetsarbete

Styrning och ledning

I Uddevalla kommun finns vid inspektionsbesöken tre geografiska områden med förskoleverksamhet, grundskola och skolbarnsomsorg. För varje område finns det en områdeschef som är chef för samtliga rektorer inom området. Områdeschef och skolledare bildar en ledningsgrupp, som träffas regelbundet för att diskutera och planera t.ex. ekonomi, kompetensutveckling för personalen och gemensamma utvecklingsfrågor. Vid träffarna lämnas också information från förvaltningschefen.

Norgårdensskolan har två rektorer varav den ena ansvarar för verksamheten i förskoleklass, årskurserna 1–6, skolbarnsomsorg samt två förskolor och den andra rektorn ansvarar för årskurserna 7–9. Rektorn för de yngre eleverna anställdes som rektor i april 2006 efter en tid som lärare vid skolan. Vid inspektionsbesöket är rektorn för de äldre eleverna nyligen anställd. En av rektorerna har genomgått den statliga rektorsutbildningen.

Enligt läroplanen har rektorn som pedagogisk ledare och chef för personalen i skolan ett övergripande ansvar för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen. I rektorns ansvar ingår också att en lokal arbetsplan upprättas. Rektorn ska även tillse att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och till målen i skolplanen och den lokala arbetsplanen. Detta kräver i sin tur att nya metoder prövas och utvecklas.

Vid Norgårdensskolan träffar rektorerna gemensamt arbetslagens så kallade samordnare F–9 en timma varje vecka. Tiden delas ibland upp så att samordnarna F–6 och 7–9 samt rektorerna disponerar 20 minuter var. Vid andra tillfällen diskuteras tema, kompetensutveckling, uppföljning och utvärdering etc. Personal uppger att uppdelningen med en rektor för F–6 och en annan för 7–9 har bidragit till att skolan blivit mer av två skolor. Personalen önskar bland annat fler samarbetsstillfällen och gemensamma teman. Personalen uppger att de två rektorerna känns närvarande i verksamheten och är lyhörda för personalens, elevernas och föräldrarnas synpunkter. Norgårdensskolan har en lokal arbetsplan ”Mål för läsåret/verksamhetsåret 2006/2007”. Inspektörerna bedömer att rektorerna vid Norgårdensskolan är förtrogna med det dagliga arbetet vid skolan.

Kvalitetsarbete

Enligt inspektörernas bedömning har Norgårdensskolan delvis ett systematiskt kvalitetsarbete t.ex. används så kallade IUP-pärmar för uppföljning inför utvecklingssamtalen. De mål som arbetslagen har utarbetat för läsåret tar de som initierat målen ansvar för utvärderingen av. Personalen utvärderar mot verksamhetsplanen och lämnar underlag till den kvalitetsredovisning som sedan sammanställs.

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje skola årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Kvalitetsredovisningen ska innehålla en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Skolans kvalitetsredovisning ska utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Arbetet med kvalitetsredovisningen ska främja skolans kvalitetsarbete.

Norgårdenskolan har upprättat två verksamhetsberättelser/kvalitetsredovisningar för F–6 respektive årskurserna 7–9. I Norgårdenskolans kvalitetsredovisningar beskrivs verksamhetens förutsättningar och arbetet i verksamheten för att nå uppsatta mål inom flera väsentliga områden i enlighet med bestämmelserna. Kvalitetsredovisningarna utgår delvis från kommunens skolplan och behandlar bland annat lärande i stödjande kulturer samt inflytande och delaktighet. Inspektörerna bedömer att det är svårt att genom kvalitetsredovisningarna få en uppfattning om verksamhetens måluppfyllelse. Det saknas bland annat uppgifter om skolans resultat med analyser och förbättringsåtgärder. Enligt inspektörernas bedömning saknas det i skolan den kunskap om elevernas kunskapsresultat som behövs för att ett systematiskt kvalitetsarbete ska kunna bedrivas. Eleverna har inte medverkat i arbetet med skolans kvalitetsredovisningar. Det finns anledning för skolan att diskutera hur kvalitetsredovisningen ska utvecklas för att vara ett bättre stöd i det lokala kvalitetsarbetet.

Inspektörerna bedömer att skolans kvalitetsredovisningar inte uppfyller förordningens krav. Vidare bedömer inspektörerna att skolan måste tillse att eleverna medverkar i arbetet med skolans kvalitetsredovisning. Se vidare i Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2006:18) om kvalitetsredovisning.

Inspektörerna vill också påminna om 3 a § förordningen (1997:702) om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. som anger att uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen ska redovisas i kvalitetsredovisningen.

Tillgång till likvärdig utbildning

Enligt grundskoleförordningen ska eleverna erbjudas ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. Undervisningen har som syfte att elevernas kunskaper i ett eller flera ämnen ska fördjupas och breddas. Den ska också till innehåll och inriktning vara förenlig med målen i den kursplan eller de kursplaner som finns för det ämne eller de ämnen som utgör elevens val.

Vid Norgårdenskolan finns elevens val fr.o.m. årskurs 3. I årskurserna 3–4 väljer eleverna från en lista med ämnen vad de vill arbeta med. Utgångspunkten är att de ska lära sig ”någonting nytt”. Ibland kommer elever från årskurs 8 eller 9 och låter eleverna pröva på moderna språk. Samtliga elever i årskurserna 5–6 ges idrott och hälsa 20 minuter per vecka på tid för elevens val. Innevarande läsår har dessa elever även tema ”Afrika” på elevens valtid. Inom temat väljer de områden, men temat har lärarna valt. Inspektörerna vill påpeka för skolan att eleverna ska erbjudas ett allsidigt urval av ämnen som elevens val.

Inför årskurs 7 väljer alla elever en av skolans tre profiler: Bild, musik och drama, Hand och tanke eller Idrott och hälsa. Valet gäller för tre år. Den utökade tiden i profilämnena tas från tid för elevens val. Då man väljer profil för hela perioden och respektive profil bildar egna klasser kan det vara svårt att byta från en profil till en annan. Byte av profil kan enligt rektorn medges om det finns plats i klassen. Detta kan enligt eleverna medföra att en del elever som gärna vill gå i Norgårdenskolan väljer ”den minst dåliga profilen”. Inspektörerna vill påpeka att det inför elevernas val av profil är av vikt att skolan tydligt informerar eleverna och deras vårdnadshavare om att tiden för profilämnena tas från elevens val samt att eleverna måste ha möjlighet att byta profil.

Enligt grundskoleförordningen ska som språkval erbjudas minst två av språken franska, spanska och tyska. Dessutom ska kommunen erbjuda bland annat

svenska för elever som i övrigt får undervisning i svenska och engelska eller teckenspråk. Alla elever, som senare ska gå i Norgårdensskolan, prövar i årskurs 6 att under början av höstterminen i perioder läsa franska, spanska och tyska. Efter vecka 44 börjar de läsa det av dessa språk som de valt. Eleverna erbjuds inte svenska, engelska eller teckenspråk som språkval. Några elever läser ändå svenska/engelska, i huvudsak för att de inte förväntas nå målen i dessa ämnen, alltså som stöd. Inspektörerna bedömer att skolan måste erbjuda språkval enligt bestämmelserna.

Resurser

Enligt skollagen är kommuner skyldiga att för undervisningen använda lärare som har utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak ska bedriva. Kommunen får göra undantag endast om lärare med sådan utbildning inte finns att tillgå eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna. Den pedagogiska personalen vid Norgårdensskolan är i huvudsak utbildad för den undervisning de bedriver. Trots att lärare med rätt ämneskompetens finns att tillgå vid skolan finns det dock lärare som undervisar i ämnen där de saknar föreskriven ämneskompetens. Inspektörerna bedömer att skolan bör arbeta för att organisera lärarna så att de har utbildning för den undervisning de bedriver.

Inspektörerna bedömer att eleverna vid Norgårdensskolan har tillgång till böcker, skrivmaterial och andra hjälpmedel som behövs för en tidsenlig utbildning och för att nå målen. Tillgången till biblioteket och bibliotekspersonal är till stor glädje och nytta i undervisningen för elever och personal.

Delar av lokalerna i den skolbyggnad som först byggdes om till skola och som innehåller fritidsgården är utsatta för hårt slitage. Eleverna uttrycker att de är trötta på att det finns personer som "sabbar" deras skola genom att t.ex. en del elevskåp och toaletter förstörs.

Datum	Ort
2008-05-08	Göteborg

Birgit Persson

Eva Wallentin